

12. Alreck P. L., Seattle R.B., The Survey Research Handbook, Homewood. Il: 1985, Irwin.
13. Selltiz C., Wrightsman L. S., Cook S. W., Les Méthodes de Recherche en Sciences Sociales, Montréal: 1977, Les éditions H.R.W.

Філатов Б.А.

*кандидат юридичних наук,
член політичної ради політичної партії,
«Українське об'єднання патріотів», м. Дніпро*

**ПОЛІТИЧНИЙ ПАТРІОТИЗМ
У МІЖДИСЦИПЛІНАРНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ**

У сучасних політологічних дослідженнях відбуваються процеси міждисциплінарного синтезу та застосування нових методологій. Це викликано складністю процесів політичних трансформацій багатовекторного взаємовпливу зовнішньо та внутрішньополітичних подій. Однією із складних тенденцій розвитку сучасних демократій є деідеологізація політичного життя, втрата доктринальної спроможності «великими ідеологіями». Саме тому сучасні політичні сили шукають можливості, політичні сили шукають способів об'єднання своїх прибічників на широкій основі. В багатьох країнах світу, як у сталих демократіях, так і у перехідних, такою базою консолідації різних верств суспільства стає патріотизм. На сучасному етапі патріотизм не має чіткої ідеологічної концептуалізації, він виступає, скоріше, як певна реакція громадян на суспільнозначущі події. Класичні визначення патріотизму, викладені на основі культурницької і просвітницької традиції XIX століття не відповідають дійсності. В умовах інформаційної і комунікаційної революції патріотизм стає не лише сумою емоційно-чуттєвого сприйняття, але і маркером політичної ідентичності, яке визначає поведінку індивідів і груп. Тому політичний зміст поняття «патріотизму» на сучасному етапі потребує вивчення, не лише у ціннісному та доктринальному аспекті, але і у площині інституційних форм та реалізації політичних інтересів. На цій основі необхідною є оцінка міждисциплінарного дискурсу суспільних наук щодо смислового навантаження поняття «патріотизму» та його втілення у соціальній дійсності. Події у сучасній Україні також спонукають до більш уважного ставлення до політичних проявів патріотизму, оскільки Євромайдан та конфлікт на Сході України активізував діяльність різних політичних груп, які активно використовують це поняття у своїй політичній риторичі та організаційних діях. Боротьба за незалежність України та її європейський вибір потребує консолідації всіх державницьких сил на основі спільного бачення та визначення цілей і пріоритетів. Невирішеною раніше проблемою сучасних наукових досліджень є стан наукового осмислення патріотизму у сучасних соціальних і політичних науках.

Розробка політичного патріотизму у сучасних наукових дослідженнях спрямована на поєднання зумовленості патріотичних переконань національною

ідентичністю та залученням до сфери політики громадян. Сучасні американські вчені розглядають патріотизм як одну з базових засад залучення громадян до політичної діяльності. Патріотизм є своєрідним відправним пунктом для відстоювання власних публічних політичних і соціальних переконань, оскільки формуючи власний патріотичний світогляд, громадянин розглядає себе як належного до певної спільноти структури смислів. Водночас сучасні дослідники наголошують, що патріотизм відрізняється від решти соціальних ознак, які формують спільноти, починаючи із міжгрупової взаємодії, звідси, патріотизм є одним з базових джерел формування інститутів для яких важливим є колективна участь і співпраця.

Довго вивчаючи політичні конотації патріотизму вітчизняні і зарубіжні вчені наголошують на його глибинних мотиваційних засадах. Як рушійна сила міжіндивідуальної та міжгрупової співпраці патріотизм спонукає людей до спільної діяльності з метою досягнення певних цілей у визначенні нормативного контексту. В багатьох дослідженнях формулювання патріотизму як любові до Батьківщини не відображає його макросоціального і макрополітичного первинного значення як первинної основи соціально-політичної ідентифікації та виходу індивіда з кола побутових проблем на більш широкий політичний рівень і визначення свого ставлення до об'єктів політичного світу. Багаторівнева класифікація патріотизму вказує на бажання науковців класифікувати емпіричні прояви патріотичних переконань відносно до об'єкту почуттів людини і громадянина.